

Remitterande instans		Patient	
Tel nummer:			
Svarsmottagare (om annan än rem. instans)		Provtagningsdatum år mån dag	Provtagningstid Klockan:
Tel nummer:		Plats för laboratoriets lidnummer	
Debitering			
Beställaren (rem. instans)	Svarsmottagaren		
Remitterande läkare (VGR-id om det finns):			
Anamnes, kliniska fynd, frågeställningar			

För närmare provtagningsanvisningar se baksidan av remissen samt [analyslista](#)

<ul style="list-style-type: none"> • Serum Rör utan tillsats, gelrör 5 mL. • S-Koppar • S-Selen • S-Zink • S-Molybden <p>Specialrör Vacuette Z Trace Element No Additive alt. Vacuette Z No Additive. Se analyslistan för särskild hantering.</p> • S-Aluminium	<ul style="list-style-type: none"> • Urin Plaströr utan tillsats (Vacuette Z Urine No Additive). • U-Kadmium Plastdunk 2,5 L innehållande 30 mL saltsyra (5 mol/L), Avhålls till plaströr utan tillsats • tU-Zink Plastdunk 2,5 L utan tillsats. Avhålls till plaströr utan tillsats • tU-Koppar <p>Fylls i vid beställning av tU-Koppar / tU-Zink:</p> <p>Urinsamling: fr.o.m. .... kl..... t.o.m. .... kl..... Volym ..... L</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Helblod Na-hep, Li-hep (ej gelrör). • B-Bly • B-Kadmium • B-Mangan 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vävnad Plastkärl, fryst, ej fixerad • Lever-Järn • Lever-Koppar 	<ul style="list-style-type: none"> • Annan undersökning (kontakta laboratoriet vid beställning)

Metall- och spårämnesanalyser

Metallanalyser utförs i kontrollerad laboratoriemiljö för att undvika att prover kontamineras av dammpartiklar. För att åstadkomma detta används ett system med filtrerad luft som skapar ett övertryck i laboratoriet. Detta gör att de flesta ämnen kan detekteras i mycket låga koncentrationer (<µg/L). Det är därför även viktigt att kontamination undviks vid provtagning och hantering av prover. Endast de rörtyper för provtagning som rekommenderas i analyslistan skall därför användas. Prover tagna i ej rekommenderade provtagningskärl analyseras ej.

Speciella provtagningsinstruktioner för metall- och spårämnesanalys

För provtagningsinstruktioner hänvisas till [Provtagning allmän information](#) på www.klinisk kemi.se. Nedan följer specialinstruktioner för metall och spårämnesanalyser:

- När flera vakuüm rör tas från samma patient tas prov för metallanalys först för att undvika kontaminering av nålen från rörens försegling.
- ej prov på patienter som har fått gadolinium- jod- eller bariuminnehållande kontrastmedel de senaste 96 timmarna. Dessa ämnen är kända för att interferera med flera metallanalyser.

Serum (Rör utan tillsats/gelrör)

- Använd aldrig en pipettspets, trästicka eller dylikt för att bearbeta eller överföra provet efter centrifugering. Serumet skall hällas av. All kontakt med provet efter provtagningen kan leda till kontaminering.
- Undvik hemolys. Hemolys kan störa analysen, speciellt vid analys av Zink (Zn-S).

Specialinstruktioner för S-Aluminium

- Endast specialrören Vacuette Z Trace Element No Additive (Hettich Labinstrument AB art.nr. 456016) eller Vacuette Z No Additive (Hettich Labinstrument AB art.nr. 454229 alt. 456001) skall användas för aluminiumanalys. Vacuette Z No Additive 6 mL (456001) rekommenderas då det är lättare att avskilja serum från. Fel rörtyper kontaminerar provet och ger falskt för höga värden.
- Tag alltid ett slaskrör innan aluminiumprovet för att undvika kontamination från provtagningsutrustningen (slaskröret kastas eller används till andra analyser).
- Efter centrifugering hålls serum av till ett rör av samma typ som användes vid provtagningen.
- Vid all hantering av aluminiumprover: använd puderfria handskar och tänk på kontaminationsrisken. Provet kan lätt kontamineras av aluminium från luften samt provtagningsutensilier.

Helblod (Heparin-rör, ej gelrör)

- Vänd röret långsamt minst 10 ggr direkt efter provtagning. Om inte detta görs kan det bildas små koagel som inte alltid upptäcks men som medför att provet inte kan mätas.

Urin

- Se till att provtagningsplatsen är ren och dammfri.
- Samla inte urin på platser där exponering för metaller är trolig. Se till att damm från kläder inte kontaminerar provet.
- Använd ej metallkärl vid insamling av urin.
- Använd kärl som tillhandahålls av vårdgivaren och undvik färgade plastkärl som ej är kontrollerade då de ofta innehåller metaller.
- Vid urinsamling, informera patienten om kontaminationsrisken.

Vävnad

- För analys krävs >2 mg levervävnad, vilket motsvarar minst 2 cm från en 22G nål och 1 cm från en 18G nål.
- Spruta ut biopsin och skölj kort i NaCl, endast biopsin förs sedan över till ett tomt rent ofärgat plastkärl och fryses (skall ej fixeras).
- Använd inga utensilier eller behållare som varit i kontakt med fixativ eftersom dessa kan innehålla höga metallhalter och kontaminera provet.
- Provet transporteras fryst.
- Kontakta laboratoriet vid beställning samt vid frågor om provtagning (031-343 99 91).